

4.2.2. Zawody II stopnia (okręgowe) – przepisy obowiązujące podczas LXII edycji olimpiady

1. Zawody II stopnia odbywają się równocześnie we wszystkich okręgach (zgodnie z terminarzem). Zawody przeprowadzane są przez Komitety Okręgowe wskazane w regulaminie w *Podziale na okręgi*.
2. Komitet Okręgowy powołuje komisje egzaminacyjne dla każdego etapu zawodów II stopnia, a także nadaje kształt i formę eliminacjom pisemnym i ustnym. Materiały konkursowe zawodów okręgowych opracowuje Komitet Główny i przesyła je Komitetom Okręgowym.
3. Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej powołanej przez Komitet Okręgowy jest każdorazowo osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych/społecznych. Komisja egzaminacyjna podejmuje decyzje zwykłą większością głosów, a w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.
4. O programie zawodów okręgowych Komitet Okręgowy zawiadamia Komisje Szkolne oraz, o ile to możliwe, bezpośrednio uczestników najpóźniej na 14 dni przed terminem zawodów. Komisja Szkolna zobowiązana jest do niezwłocznego zawiadomienia uczestników. Uczestnicy powinni mieć przy sobie podczas zawodów dokumenty potwierdzające ich tożsamość (dowód osobisty, a w przypadku jego braku – legitymację szkolną) w celu okazania ich podczas etapu II (ustnego) zawodów.
5. Olimpiada na poziomie okręgowym składa się z dwóch etapów: I (pisemnego) – domowa praca pisemna; II (ustnego) – odpowiedzi na pytania problemowe.
6. Etap I zawodów okręgowych polega na samodzielnym przygotowaniu domowej pracy pisemnej na wybrany przez zawodnika jeden z trzech tematów z programu zmiennego określonych przez Komitet Główny.
7. **Komitet Główny określa następujące tematy prac pisemnych:**
  - (I) **Instytucje państwa polskiego oraz krajowe organizacje zaangażowane w ochronę i promocję Polaków na świecie na tle ich odpowiedników w innych państwach – analiza porównawcza;**
  - (II) **Ocena aktywności środowisk polonijnych oraz odmienność wyzwań i oczekiwań tych grup w państwach z różnych regionów świata (Ameryka Północna, Ameryka Południowa, Europa, Azja);**

(III) Porównanie i ocena polityki migracyjnej państw Grupy Wyszehradzkiej po 2015 roku.

8. Praca powinna spełniać następujące wymogi formalne i techniczne:
  - a) obejmować minimalnie 8, a maksymalnie 12 stron (nie wliczając bibliografii i strony tytułowej wskazującej temat, imię i nazwisko oraz nazwę szkoły autora);
  - b) tekst główny napisany czcionką Times New Roman o rozmiarze 12, interlinia 1,5 wiersza, tekst wyjustowany; wszystkie marginesy 2,5 cm;
  - c) obowiązkowe przypisy dolne (czcionka Times New Roman, rozmiar 10, interlinia pojedyncza, tekst wyjustowany);
  - d) przypisy wykonane zgodnie z polską normą bibliograficzną (skrótowce w przypisach mogą być zarówno łacińskie, jak i polskie);
  - e) obowiązkowa bibliografia (sposób zapisu bibliografii nie jest przedmiotem oceny).
9. Gotowa praca przesyłana jest za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres sekretarza Komitetu Okręgowego podany na stronie internetowej Olimpiady najpóźniej **do godziny 23:59 dnia 22 stycznia 2021 roku**, a także tradycyjną pocztą w wersji papierowej na adres Komitetu Okręgowego z datą stempla pocztowego nie późniejszą niż **dzień 22 stycznia 2021 roku**.
10. Praca przesłana za pośrednictwem poczty elektronicznej powinna mieć formę skanu lub zdjęcia, a wszystkie jej strony powinny być podpisane własnoręcznie przez zawodnika. Praca przesłana w formie papierowej również powinna zawierać własnoręczne podpisy zawodnika na wszystkich jej stronach.
11. Przesyłając pracę zawodnik w sposób domniemany oświadcza, że została ona napisana przez niego samodzielnie i nie stanowi naruszenia praw autorskich innych podmiotów.
12. Adres poczty elektronicznej, z którego uczestnik wysłał pracę, jest adresem stosowanym przy dalszych czynnościach związanych z organizacją zawodów okręgowych.
13. Za domową pracę pisemną uczestnik otrzymuje od 0 do 40 punktów. Zasady przyznawania punktów określone są przez Komitet Główny. Obejmują one zagadnienia merytoryczne (poziom merytoryczny i oryginalność pracy; kompetencje kognitywne; logika wyводу i umiejętność uzasadnienia) oraz zagadnienia metodologiczne i formalne (poprawność metodologiczna; kompozycja i struktura formalna pracy; jakość wykorzystanych źródeł; stylistyka i język pracy; poprawność metodologiczna schematów, wykresów, ilustracji danych). Szczegółowe zasady mają

postać <karty oceny pracy> i są przesyłane Komitetom Okręgowym dnia 23 stycznia 2021 roku. Komitety Okręgowe niezwłocznie przekazują szczegółowe zasady komisjom egzaminacyjnym.

14. Każda praca pisemna sprawdzana jest przez 2 członków komisji egzaminacyjnej, którzy wystawiają swoją indywidualną ocenę punktową na podstawie <karty oceny pracy>. Ocena wymaga uzasadnienia. Końcowa ocena punktowa pracy jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych przez osoby sprawdzające. W przypadku rozbieżności ocen dokonanych przez osoby sprawdzające wynoszącej ponad 20 punktów ostateczną decyzję o końcowej ocenie pracy podejmuje przewodniczący komisji egzaminacyjnej.
15. Komisja egzaminacyjna do dnia 10 lutego 2021 roku ustala końcową liczbę punktów zdobytych przez poszczególnych uczestników na etapie pisemnym.
16. Do etapu II (ustnego) zawodów okręgowych mogą być kwalifikowani zawodnicy, którzy uzyskali co najmniej 50% możliwych do zdobycia punktów, tj. 20 punktów. Liczba zawodników zakwalifikowanych do etapu ustnego nie może przekraczać 20% (po zaokrągleniu do liczb całkowitych) wszystkich uczestników (osób, które brały udział w etapie pisemnym), chyba że większa liczba zawodników zajmujących ostatnie miejsce uzyskała równą liczbę punktów. W przypadku równej liczby punktów u większej liczby zawodników zajmujących ostatnie miejsce do etapu ustnego przechodzą wszyscy zawodnicy z tą samą liczbą punktów.
- 17. Komisja sporządza protokół i przekazuje wyniki Komitetowi Okręgowemu do dnia 12 lutego 2021 roku z zaznaczeniem osób zakwalifikowanych do etapu ustnego zawodów okręgowych. Komitet Okręgowy najpóźniej do dnia 15 lutego 2021 roku za pomocą poczty elektronicznej przekazuje wyniki wszystkim uczestnikom etapu okręgowego.**
- 18. Etap II (ustny) zawodów okręgowych odbywa się dnia 20 lutego 2021 roku. We wszystkich okręgach etap II rozpoczyna się w tym dniu o godzinie 10:00. Każdy zawodnik najpóźniej na 48 godzin przed rozpoczęciem etapu II otrzymuje od Komitetu Okręgowego za pomocą poczty elektronicznej indywidualną informację o sposobie połączenia się z komisją egzaminacyjną oraz indywidualną informację o godzinie rozpoczęcia jego odpowiedzi.**
19. Do połączenia z komisją egzaminacyjną służy aplikacja określona przez Komitet Okręgowy umożliwiająca uczestnikowi kontakt z komisją w czasie rzeczywistym za pomocą obrazu i dźwięku, a także nagrywanie przebiegu egzaminu.

20. W dniu poprzedzającym przeprowadzenie etapu II Komitet Okręgowy powinien umożliwić zawodnikom wykonanie próbnego połączenia. W tym celu Komitet Okręgowy ustala zasady przeprowadzenia próbnego połączenia (w tym jego termin) oraz informuje o nich zawodników za pomocą poczty elektronicznej. Zawodnik nie ma obowiązku skorzystania z próbnego połączenia.
21. Egzamin na etapie II składa się z odpowiedzi ustnych udzielanych przez uczestników przed 3-osobową komisją egzaminacyjną. Zawodnicy odpowiadają na trzy pytania problemowe. Pierwsze z nich przygotowywane jest przez komisję egzaminacyjną i ma na celu sprawdzenie samodzielności pracy pisemnej, a dwa przygotowane są przez Komitet Główny w postaci zestawów pytań. Zawodnik, po udzieleniu odpowiedzi na pytanie pierwsze, losuje zestaw złożony z dwóch pytań: 1 z bloku stałego i 1 z bloku zmiennego programu Olimpiady.
22. Zawodnik po przedstawieniu mu pytań niezwłocznie przystępuje do udzielania odpowiedzi. Na odpowiedź na każde z pytań przeznaczona jest do 7 minut.
23. Zawodnik podczas etapu ustnego nie może wyłączać kamery oraz mikrofonu. Przebieg egzaminu jest nagrywany. W przypadku przerwania połączenia podczas trwania egzaminu zawodnik zobowiązany jest do niezwłocznego ponownego nawiązania połączenia z komisją przy użyciu metody zastosowanej przy pierwszym łączeniu. Jeżeli przerwanie połączenia nastąpiło przed zakończeniem udzielania odpowiedzi na pytanie pierwsze (dotyczące pracy pisemnej), cały egzamin jest powtarzany, tj. zadawane jest nowe pytanie dotyczące pracy pisemnej oraz losowany jest nowy zestaw pytań przygotowanych przez Komitet Główny. Jeżeli przerwanie połączenia nastąpiło po zakończeniu udzielania odpowiedzi na pytanie pierwsze (dotyczące pracy pisemnej), komisja uznaje tę odpowiedź i nie zadaje nowego pytania dotyczącego pracy pisemnej, a zawodnik losuje nowy zestaw pytań przygotowanych przez Komitet Główny oraz udziela odpowiedzi na pytania z tego zestawu.
24. Komisja egzaminacyjna ocenia samodzielność pracy pisemnej, znajomość i zrozumienie przez uczestnika zjawisk oraz procesów z obszaru społeczeństwa, polityki, prawa oraz problemów współczesnego świata oraz wykorzystanie wiadomości i słownictwa do opisu, wyjaśnienia i oceny zagadnień oraz problemów zawartych w pytaniach za pomocą sformułowania logicznej wypowiedzi.
25. Komisja wystawia ocenę za odpowiedź na każde z pytań w skali 0, 5, 10, 15, 20 pkt, a następnie sumuje liczbę zdobytych punktów. Maksymalna łączna liczba punktów zdobyta na etapie ustnym wynosi 60. Ocena 0 pkt za odpowiedź na jedno z pytań

skutkuje wystawieniem 0 pkt za odpowiedź na wszystkie pytania. Oceny najwyższe (15 lub 20 pkt) mogą uzyskać odpowiedzi bez błędów merytorycznych. Muszą one zawierać samodzielną analizę i ocenę problemu postawionego w temacie, a zawodnicy powinni wykazać się znajomością różnych źródeł informacji, opinii i ocen, umiejętnością selekcji i syntezy opanowanego materiału oraz konstruowania dłuższych form wypowiedzi ustnej.

26. Punkty uzyskane za pracę pisemną (etap I) i z odpowiedzi ustnej (etap II) sumuje się. Zwycięzcami eliminacji okręgowych zostają zawodnicy, którzy zdobyli łącznie największą liczbę punktów. Maksymalnie uczestnik może uzyskać 100 punktów.
27. W zawodach centralnych (III stopnia) biorą udział uczniowie zakwalifikowani przez Komitety Okręgowe. Do zawodów centralnych Olimpiady kwalifikuje się liczba uczestników określana corocznie przez Komitet Główny dla danego okręgu proporcjonalnie do liczby szkół uczestniczących w zawodach okręgowych poprzedniej edycji. Jeśli zawodnicy z danego okręgu w poprzedniej edycji Olimpiady uzyskali status laureatów zawodów centralnych, okręg ten otrzymuje dodatkowo tyle miejsc, ilu uczestników zdobyło status laureatów (patrz: Przydział miejsc w zawodach centralnych).
28. W przypadku równej liczby punktów u większej liczby uczestników niż przyznana okręgowi liczba miejsc, o zakwalifikowaniu się do zawodów centralnych decyduje w pierwszej kolejności większa liczba punktów zdobyta na etapie ustnym, w drugiej – większa liczba punktów wystawiona za odpowiedź ustną sprawdzającą samodzielność pracy pisemnej, w trzeciej – większa liczba punktów wystawiona za odpowiedź ustną z bloku stałego, w czwartej – większa liczba punktów wystawiona za odpowiedź z bloku zmiennego, w piątej – większa liczba punktów uzyskana za pracę pisemną, w szóstej – większa liczba punktów zdobytych w zawodach szkolnych.
29. W sytuacji niewykorzystania limitu przyznanych miejsc w jednym bądź kilku okręgach Komitet Główny do zawodów centralnych może zakwalifikować taką liczbę uczestników z innych okręgów, jakiej brakuje do wypełnienia limitu uczestników na etapie centralnym. Takich uczestników zawodów centralnych wyłania się spośród uczestników etapu okręgowego, którzy uzyskali w skali ogólnopolskiej najwyższe wyniki na etapie okręgowym, ale nie zakwalifikowali się do etapu centralnego. W przypadku równej liczby punktów u większej liczby uczestników niż możliwa do obsadzenia o zakwalifikowaniu się do zawodów centralnych decyduje w pierwszej kolejności większa liczba punktów zdobyta na etapie ustnym, w drugiej – większa

liczba punktów wystawiona za odpowiedź ustną sprawdzającą samodzielność pracy pisemnej, w trzeciej – większa liczba punktów wystawiona za odpowiedź ustną z bloku stałego, w czwartej – większa liczba punktów wystawiona za odpowiedź z bloku zmiennego, w piątej – większa liczba punktów uzyskana za pracę pisemną, w szóstej – większa liczba punktów zdobytych w zawodach szkolnych.

30. Komisja egzaminacyjna niezwłocznie po zakończeniu etapu II zawodów okręgowych sporządza protokół i przekazuje go Komitetowi Okręgowemu. Komitet Okręgowy w ciągu 24 godzin od zakończenia etapu II wysyła poszczególnym zawodnikom za pomocą poczty elektronicznej informację o ich wyniku końcowym, a także przekazuje Komisjom Szkolnym listę zakwalifikowanych uczestników.
31. W ciągu 5 dni roboczych od zakończenia zawodów okręgowych Komitety Okręgowe wysyłają do Komitetu Głównego protokoły wraz z pracami uczestników zakwalifikowanych do zawodów centralnych (oryginały prac pisemnych oraz protokoły z etapu ustnego).
32. Komitet Główny najpóźniej na 14 dni przed terminem zawodów centralnych zawiadamia Komitety Okręgowe o miejscu i programie zawodów centralnych. Komitety Okręgowe niezwłocznie przekazują odpowiednie informacje uczestnikom.
33. Uczestnik, a w przypadku uczniów niepełnoletnich rodzic lub opiekun prawny, który uważa, że wynik, jaki uzyskał w czasie zawodów nie odzwierciedla poziomu jego odpowiedzi lub zawody zostały przeprowadzone z naruszeniem regulaminu, ma prawo złożenia odwołania od decyzji Komitetu Okręgowego.
34. Odwołanie od decyzji Komitetu Okręgowego składa się do Przewodniczącego Komitetu Głównego za pośrednictwem Komitetu Okręgowego w terminie 3 dni od wysłania zawodnikom informacji o ich wynikach.
35. Odwołanie składa się na piśmie listem poleconym (decyduje data stempla pocztowego) lub osobiście w siedzibie właściwego Komitetu Okręgowego za potwierdzeniem zwrotnym. Dodatkowo uczestnik obowiązkowo przesyła odwołanie na adres poczty elektronicznej sekretarza Komitetu Okręgowego podany na stronie internetowej Olimpiady.
36. Odwołanie powinno zawierać możliwie szczegółowy opis okoliczności, dane kontaktowe oraz własnoręczny podpis osoby wnoszącej odwołanie.
37. Po zapoznaniu się z odwołaniem Komitet Okręgowy weryfikuje swoją decyzję oraz przesyła odwołanie niezwłocznie (załączając pracę pisemną i/lub nagranie odpowiedzi ustnej uczestnika) wraz z własną opinią do Komitetu Głównego.

38. Przewodniczący Komitetu Głównego osobiście lub przez wyznaczoną osobę zobowiązany jest do wyjaśnienia wszelkich okoliczności wskazanych w odwołaniu. W tym celu zwraca się do komisji przeprowadzających zawody o przekazanie wyjaśnień, dodatkowych dokumentów i nagrań niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego. Może również zwrócić się do uczestnika wnoszącego skargę o przesłanie dodatkowych informacji.
39. Przewodniczący Komitetu Głównego może wystąpić do niezależnych ekspertów w dziedzinie, której dotyczy odwołanie, jeżeli wymaga tego merytoryczne rozstrzygnięcie odwołania.
40. Po ustaleniu zasadności odwołania Przewodniczący Komitetu Głównego wskazuje sposób realizacji odwołania.
41. Przewodniczący Komitetu Głównego może podjąć decyzję o zmianie decyzji Komitetu Okręgowego lub anulowaniu wyników i nakazaniu powtórzenia zawodów w razie ujawnienia nieprawidłowości istotnie naruszających regulamin olimpiady.
42. Po rozpatrzeniu odwołania Przewodniczący Komitetu Głównego podejmuje ostateczną decyzję oraz udziela odpowiedzi wnoszącemu odwołanie w najkrótszym możliwym terminie, nie dłuższym jednak niż 14 dni roboczych od daty otrzymania odwołania. Odpowiedź udzielana jest na piśmie i przesyłana listem poleconym. Dodatkowo odpowiedź wysyłana jest na adres poczty elektronicznej zawodnika wnoszącego odwołanie.
43. O podjętej decyzji Komitet Główny informuje listem poleconym oraz za pomocą poczty elektronicznej dyrektora szkoły, do której uczęszcza zawodnik wnoszący odwołanie, a także sekretarza właściwego Komitetu Okręgowego. W przypadku anulowania wyników i nakazania powtórzenia zawodów o podjętej decyzji informowane są wszystkie zainteresowane strony.